

ZELTA VĀRTU VĒSTIS

ZIEMEĻKALIFORNIJAS LATVIEŠU LUTERĀŅU DRAUDZES IZDEVUMS

2013. GADA OKTOBRIS, Nr. 264

Draudzes mācītājs, prāv. Kārlis Žols
Tel: 925-788-1101; e-pasts: karliszols@gmail.com
2712 Oak Rd. Apt.65, Walnut Creek, CA, 94597
Interneta mājas lapa: zkldraudze.wordpress.com

Draudzes mācītājs Kārlis Žols

Mēneša vēstījums

Jau nepielūdzami dabā jūtam rudens elpu. Arī šajā gadā esam nonākuši līdz brīdim, kad vasara nenovēršami aiziet un mēs paliekam ar Pļaujas svētku jautājumiem. Tie nav mazi, nav nemaz tik vienkārši: ko esam izveidojuši, ko vēl arvien veidojam, ko esam sakrājuši, ko vēl arvien krājam savā dzīvē? Kas paliks pēc mums, kādi ir, kādi būs šīs dzīves augļi? Varbūt atceramies stāstu no Lūkas evaņģēlija 12. nodaļas par bagātnieku, kurš gribēja celt sev arvien lielākus šķūņus, lai tajos sakrātu labu ražu, ko viņa lauki tam ienesuši. Redzot, cik tam ienākusies laba raža, šis cilvēks saka arī savai dvēselei: “atpūties, ēd, dzer un līksmo...” (Lk. 12, 19). Vai te nav kāda līdzība arī ar mums? Ir taču tik dabīgi tad, kad redzi sava darba augļus, darīt tieši to, ko šeit gribēja minētais vīrs – atpūties ēst, dzert, priecāties. Bet, vai mums patiešām *ir* par ko priecāties? Protams, viss jau atkarīgs no tā, kā raugāties paši uz savu mūžu. Nezinu, kā jums, bet mani arvien ir uzrunājuši cilvēki, kuros nebeidz dzirkstīt tāds kā nemiera gars, cilvēki, kuri apzinās, ka viņiem patiesībā nepietiek ar to, kas ir sakrāts ārējos šķūņos, kuri arvien meklē kaut ko vairāk, kaut ko tālāk. Un te, patiesībā nemaz nav tik liela nozīme tam, cik ir, vai cik nav sakrāts mūsu dzīves ārējos šķūņos – jautājums ir cits – vai vēl arvien esam

izalkuši un izslāpuši, kā saka Jēzus Kristus savā kalna sprediķī – “Svētīgi/laimīgi izsalkušie un izslāpušie pēc taisnības...” Un, ja esam izsalkuši un izslāpuši, tad pēc kā? Vai pēc arvien lielākiem šķūņiem un arvien labākām ražām, ko tajos likt iekšā, vai arī pēc kaut kā lielāka - netveramāka...? Jā, varbūt vēl arvien pēc mīlestības, pēc sapratnes... Lai arī kas mēs būtu, lai arī kur dzīvē būtu nonākuši, lai arī ko būtu sasnieguši...

Kad Tu esi sakrājis kaut ko noteiktu ar savu darbu, saviem centieniem, pēc kā vēl Tu ilgojies? Varbūt arī mūsu laika ekonomiskā krīze, kad daudziem to iekrājumi ir sarukuši un līdz ar to arī sašķobījušies sapņi par bezrūpīgām vecumdienām, varbūt tieši tas ir līcis padomāt par kaut ko citu, ko būtu vajadzējis un vēl arvien ir iespējams iekrāt... Kā ir ar Tevi? Vai arī varbūt dzīves skarbums ir līcis Tev ierauties sevī un vēl vairāk domāt tieši par to pašu – ko likt savos ārējos šķūņos, kā apmierināt savu vēlmi pēc šīs apziņas, ka esmu taču tik daudz ko sekmīgi sakrājis?

Rudens... Pļaujas svētki... pārdomu laiks... Ja Pļaujas svētkos esam nonākuši līdz šādām atziņām, nevis tikai tās izlasot, bet paši, paskatoties savā dzīvē, tad to tiešām ir vērts svinēt, svinēt kā svētkus... patiesus svētkus dvēselei.

ZELTA VĀRTU VĒSTIS

DIEVKALPOJUMI OKTOBRĪ

SVĒTDIEN, 10./13. PLKST. 11.00	SAN FRANCISCO, divdesmit pirmā svētdiena pēc Vasarsvētkiem, dievkalpojums ar Dievgaldu, 425 Hoffman ielā, ērģelniece Rasma Rekšāne
SVĒTDIEN, 10./13. PLKST. 15.00	SAN JOSE-LOS GATOS, divdesmit pirmā svētdiena pēc Vasarsvētkiem, 16548 Ferris Ave, Los Gatos, Ērģelniece Rasma Rekšāne
SESTDIEN, 10./19. PLKST. 12.00	SACRAMENTO, divdesmit otrā svētdiena pēc Vasarsvētkiem, Lutheran Church of the Cross, 4465 H Street, Ērģelniece Rasma Rekšāne
SVĒTDIEN, 10./20. PLKST. 11.00	SAN FRANCISCO, Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs, Ērģelniece Rasma Rekšāne, 425 Hoffman ielā

DIEVKALPOJUMI NOVEMBRĪ

SESTDIEN, 11./9. PLKST. 14.00	BURLINGAME, Mirušo piemiņas dienas Dievkalpojums ar dievgaldu, Labā Gana baznīcā, 301 Burlingame Ave., Ērģelniece Rasma Rekšāne
SVĒTDIEN, 11./10. PLKST. 11.00	SAN FRANCISCO, Lāčplēša dienas dievkalpojums ar dievgaldu, Ērģelniece Rasma Rekšāne, 425 Hoffman ielā
SVĒTDIEN, 11./17. PLKST. 11.00	SAN FRANCISCO, VALSTS SVĒTKU DIEVKALPOJUMS 425 Hoffman ielā, ērģelniece Rasma Rekšāne <u>PĒC DIEVKALPOJUMA – LATVIJAS VALSTS SVĒTKU AKTS UN SARĪKOJUMS.</u>
SESTDIEN, 11./23. PLKST. 12.00	SACRAMENTO, Mirušo piemiņas dienas Dievkalpojums ar dievgaldu, Lutheran Church of the Cross, 4465 H Street, Ērģelniece Rasma Rekšāne
SVĒTDIEN, 11./24. PLKST. 11.00	SAN FRANCISCO, Mirušo piemiņas dienas Dievkalpojums ar dievgaldu, Ērģelniece Rasma Rekšāne, 425 Hoffman ielā
SVĒTDIEN, 11./24. PLKST.15.00	LOS GATOS, Mirušo piemiņas dienas Dievkalpojums ar dievgaldu, 16548 Ferris Ave, Los Gatos, Ērģelniece Rasma Rekšāne

DIEVKALPOJUMI OAKLANDES LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZĒ

SESTDIEN, 11./2.

PLKST. 14.00

OAKLANDĒ, divdesmit ceturta svētdiena pēc Vasarsvētkiem, dievkalpojums ar dievgaldu, **Resurrection Luth. Church, 397 Euclid Ave.**, ērgelniece Rasma Rekšāne

Ziemeļkalifornijas latviešu lut. draudzes valde sirsnīgi aicina visus uz

PLAUJAS SVĒTKU BAZĀRU

svētdien, 20. oktobrī.

Jūsu izklaidei, arī šoreiz Bazārā arī spēlēsīm „Jeopardy” spēli.

Arī šogad 20. oktobrī plaujas svētku Bazārā notiks izloze, kuru cenšamies uzturēt par jauku mūsu Plaujas svētku daļu. Tādēļ aicinām Jūs ziedot bazāra izlozei tādus priekšmetus, kurus Jums pašiem būtu prieks izlozēt. Šos Jūsu ziedotos priekšmetus aicinām nogādāt Draudzes namā pirms Plaujas svētkiem. Ja Jums ir jautājumi par šo mantu nogādi uz Draudzes nam, lūdzam zvanīt vai nu Ingrīdai Skrabei, tel: 408-395-2613 vai Jogītai Jurevskis, tel:650-359-4025

Pīrāgam, nabagam,
Krāsni kājas nosvilušas;
Ejat, bērni, ķerat ciet,
Ēdat viņu dziedādami.

Arī šajā gadā, lai mums tā negadītos, un katra latviešu saimniece godos galdā varētu celt savus pīrāgus - aicinām uz pīrāgu cepšanas pēcpusdienu vienu dienu pirms Draudzes Plaujas svētku bazāra sestdien, 19. oktobrī,

plkst. 2. pēcpusdienā Draudzes namā. Griezīsim gaļu, mīcīsim mīklu, dalīsimies katrs savā cepšanas pieredzē un kopīgi arī baudīsim, kas mums sanācis... Aicināti tie, kam par pīrāgu cepšanu nav pilnīgi nekādas priekšzināšanas, kā arī pieredzējušas pīrāgu cepējas vai cepēji, kundzes un kungi, zēni un meitenes, kas interesējas par pīrāgiem un to cepšanu. Par pīrāgu gatavošanas materiāliem izmaksā \$5.

Iveta Kalnozola

ZIEMEĻKALIFORNIJAS LATVIEŠU LUT. DRAUDZE
PATEICAS OAKLADES LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZEI
UN ĪPAŠI EMĪLAM ELSTIŅA KUNGAM PAR DIEVGALDA
TRAUKU KOMPLEKTA NODOŠANU
ZIEMEĻKALIFORNIJAS DRAUDZES RĪCĪBĀ.

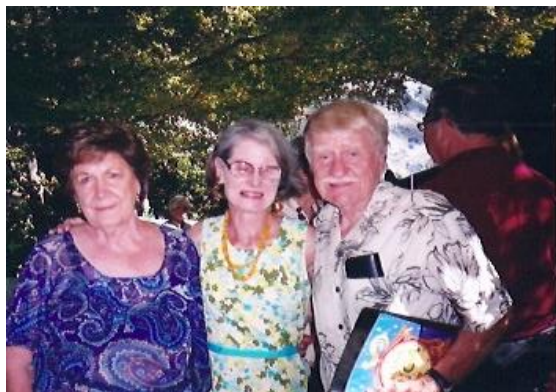
DĀRZA SVĒTKOS

8. septembris – skaista, saulaina vēlas vasaras diena – ir labs garastāvoklis, priecīgs prāts, jo šodien ir Dārza svētki. Zinām jau, ko tas nozīmē. Kā jau daudzus gadus būs baudāma Maigoņa un Anitas Norānu sirsnība un viesmīlība, mūs uzņemot savā skaistajā dārzā un mājā. Būs tikšanās ar, varbūt ilgāku vai īsāku laiku nesatiktiem draugiem, būs prāv. Žola teiktie garīgi stiprinošie vārdi, kurus ņemt līdzi, atcerēties un pārdomāt. Būs atkal pirmklasīgs mielasts, un pēc tā varēsim cerēt, ka būsīm vinnētāji loterijā. Tas viss mums ir prātā un it kā jau acu priekšā. Pateicamies visiem, dāmām, kungiem, kuri to visu īsteno. Liels, liels darbs jāpieliek, sagatavojot tik ļoti garšīgo lasi, cāli un ribiņas – tāpat pildītās sēnes un lielo klāstu atsvaidzinošo salātu. Viņiem visiem, visiem liels un mīļš paldies, ka īstenoja mūsu cerēto “būs...”.

Kad ar visiem gardumiem izsalkums bija apmierināts, prāv. Žols atkal visiem par prieku ar humoru vadīja loteriju. Kas gan tur viss nebija! – pīrāgi, rupjmaizīte (protams – no Latvijas!), saldumi, rotaslietas, dāvanu kartes, dažāda stipruma dzērieni u.t.t. Nākamā atrakcija bija skaistas un garšīgas kūkas un smaržojoša kafija. Domāju, ka viss bija piepildījies tā, kā to iepriekš iztēlojāmies un ar uzviju! Vienīgais, kas nebija kā solīts - lielais karstums. Vēsi gan nebija nevienam, bet nedomāju, ka kāds stipri cieta (tā neizskatījās!) Reizēm pat maza vēsmaņa uzpūta, un zem saules sargiem sēžot, varējām baudīt labsajūtu un sadraudzību, daloties ar katra šīs vasaras piedzīvojumiem. Paldies, paldies par jaukajiem Dārza svētkiem! Ar prieku gaidīsim nākošos! Rasma Rekšāne

ZELTA VĀRTU VĒSTIS

PALDIES!

Dienas pirms Dārza Svētkiem “Laika noteicēji” (Weathermen) brīdināja mūs, ka Dārza Svētku svētdiena būšot viena no karstākām dienām šajā vasarā. Bet tas neatturēja lielāko daļu apmeklētāju piedalīties svētku svētdienā Anitas un Maigoņa Norānu skaistajā dārzā, Saratoga. Visi šīs dienas apmeklētāji izsaka vissirsnīgāko paldies viņiem abiem, ka varējām atkal baudīt patīkamu dienu tradicionālā draudzes sarīkojumā.

Lai visa diena un sarīkojums labi izdotos, bija nepieciešams, lai vairāki čakli draudzes darbinieki ziedotu daudz laika un pūles. Galvenā saimniecības vadītāja bija Ingrida Skrabe – paldies viņai par sekmīgo darbu! Viņas palīdzes bija Rasma Bīns, Anita Greenband un Sallija Filits. Tāpat Iveta Kalnozols, kas rūpējās, lai “barbecue ogles” būtu karstas un vadīja cepšanu. Inese Silenieks sagatavoja marinētus vistu gardumus, un pati tos cepa uz barbecue. Izsakām lielu un sirsnīgu paldies visām šīm saimniecēm par labi izdevušos darbu.

Dārza Svētkos neiztrūkst loterija. Paldies visiem daudzajiem draudzes locekļiem, kā arī draugiem, kas bija ziedojuši labas, interesantas mantas loterijas galdam, ieskaitot mantas, kas bija atvestas no Latvijas. Šīs Latvijas mantas atveda māc. Kārlis, par ko mēs gribam izteikt sirsnīgu paldies. Māc. Kārlis novadīja izlozi ar humoru un piemērotām piezīmēm, kas iepriecināja visus klātesošos, neatkarīgi no tā, vai tie kaut ko vinnēja vai nē. Mācītājam palīdzēja Una Veilande ar savu meitiņu Lotti, kurai bija liels prieks vilkt biļetes no lielā rata. Izlozes programmas daļu pārskatīja Jogita Jurevskis, par ko mēs visi esam pateicīgi. Tāpat paldies Intai Vodopols par izsūtītajām izlozes biļetēm draudzes locekļiem un daudzajiem labvēļiem

Mūsu draudzes darbinieki Aivars Savelis pieskatīja kases galdu, un Haralds Jurevskis rūpējās par vīnu un latviešu alus galdu, lai visiem būtu diezgan mitruma karstajā vasaras dienā.

Sirsnīgs paldies ikkatram par pieliktajām pūlēm, lai Dārza svētki labi izdotos!

Liels paldies arī katram Dārza Svētku apmeklētājam par piedalīšanos šajā patīkamajā tradicionālajā sarīkojumā, atbalstot draudzes budžetu!

Gvido Bergmans

ZIEMEĻKALIFORNIJAS LATVIEŠU LUT. DRAUDZE PIEŠĶIR

ARTURA JULLAS STIPENDIJAS

Līdz \$10,000. – kopsummā, kā finansiālu atbalstu centīgiem universitātes, koledžas vai kādas citas valsts atzītas augstākās mācību iestādes studentiem.

Stipendijas domātas studentiem, kas pierādījuši ne tikai labas akadēmiskās sekmes, bet arī interesi un spējas uzturēt un veicināt latviešu valodas, kultūras un sabiedriskās vērtības.

Priekšroka tiek dota Ziemeļkalifornijā un ASV rietumkrastā dzīvojošiem studentiem. Pieprasītājiem jāiesniedz savas dzīves apraksts, kurā minēti sasniegumi, aktivitātes un nākotnes ieceres.

Pieprasījumi un vismaz divu sabiedrisko darbinieku – piemēram, skolotāju vai mācītāju atsauksmes iesūtāmas līdz šā gada 25. oktobrim draudzes priekšniekam Gvido Bergmanim, 678 Daffodil Drive, Benicia, CA 94510, tel: 707-748-0138, fax: 707-748-0971, e-pasts: gbergsf1@aol.com

AICINĀJUMS ZIEDOT ARCHIBĪSKAPA ALGAS FONDAM

LELBA XII Sinode pieņēma rezolūciju aicināt draudzes atbalstīt esošo LELBĀL Archibīskapa algas fondu pēc katras draudzes spējām. Draudžu locekļi tiek aicināti un mudināti atbalstīt šo rezolūciju, iemaksājot vienreizēju \$50 maksājumu. Ja katrs LELBĀL draudzes loceklis ziedotu vismaz \$50, tad Archibīskapa algas fonds ir iecerējis savākt \$500,000.00 - 1,000,000.00, no kā tad augļus varētu lietot, lai segtu algu un citus archibīskapa izdevumus.

LELBA pārvaldes priekšnieces laicīgā vietniece Baiba Liepiņa

ZVANNIEKU ĢIMENES NOTIKUMI 2013. GADĀ

Šajā vasarā no mūsu darudzes Sacramento kopas, kā arī no Oaklandes draudzes atkal tika sagādāta naudiņa palīdzībai vajadzībā Latvijā. Aizvedu \$500 gan uz "Zvannieku" māju, gan uz "Rožkalnu" māju. Šoreiz ZVV ievietoju rakstu par jaunumiem Zvanniekos.

Zvannieku ģimene vēlas pateikties visiem, kas ar savām labām domām un rūpēm ir gādājuši, lai Zvannieku ģimenei nekā netrūktu. Paldies, ka uzticaties Zvannieku komandas darbam un arvien sarūpējat visas nepieciešamās lietas – sākot ar gardumiem, kleitām un biksēm līdz pat mazākam un lielākam finansiālam atbalstam! Jūsu sniegtā alīdzība ļauj mums gādāt par bērnu ikdienas vajadzībām, sūtīt skolā un dažādos interešu pulciņos, gādāt par viņu veselību, personīgām vēlmēm un iepriecinājumiem.

Ziniet – Jūsu palīdzība nonāk mājā, kur uzturas 25 bērni un jaunieši, no kuriem 3 ir invalīdi, kam nepieciešama pastāvīga uzraudzība un aprūpe, 7 bērni ir pirmskolas vecumā (jaunākajam ir 1 gadiņš). 5 pieaugušie ir uz vietas un gādā par visu - sākot ar bērniem beidzot ar saimniecību.

ZELTA VĀRTU VĒSTIS

Rūpes ir nepārtraukti, kā jau ikvienā lielā ģimenē. Jūsu palīdzība ir vitāli svarīga! Paldies, ka esat mūsu ikdienas darba aizmugure un drošība!...

Zvannieku pieaugušie kopā ar palīgiem pieliek lielas pūles, lai katram bērnam atrastu piemērotāko skolu un talantu nodarbības.

Liels notikums ir arī notekūdeņu sistēmas rekonstrukcija. Īsāk sakot - vecā kanalizācijas sistēma bija pilnībā sabrukusi un nepildīja vairs savu uzdevumu. Tā kā neviena māja nevar darboties bez ūdens attīrīšanas sistēmas, mums nācās domāt, kā to risināt. Sandra atrada Valmieras rajonā Camphill ciematā "Rožkalni" inovatīvu metodi (kas patiesībā ir sena sena), kā dabīgā veidā attīrīt mājas notekūdeņus. Tie ir niedru dīķi, caur kuriem ūdens filtrējas un attīrās. Ar šo projektu mēs iegūsim ne tikai jaunu sistēmu, bet arī sakārtotu vietu aiz mājas (kur vienmēr bija slapja zema vieta). Niedru dīķi ar ūdens burbuļošanu un tecēšanu, ar skaistajiem ūdens augiem un dažādajām putnu sugām, kas jau tagad tur bieži uzturas, būs ne tikai funkcionāla, bet arī nomierinoša un terapeitiska vieta gan Zvannieku ģimenei, gan tās ciemiņiem.

Mēs, biedrības pieaugušie, esam iesaistījušies arī cīņā ar ministriju ietiepīgajiem ierēdņiem un saeimu, lai iekustinātu Latvijas bāreņu jautājumu. Nepiedodami daudz bērnu Latvijā dzīvo bērnu namos, un tas mūs ļoti satrauc. Tāpēc mūs darbošanās nav tikai

Zvannieku māju pagalms, bet daudz enerģijas un laika pāriet arī Rīgā.

Mīļie draugi, Jūs vienmēr esat gaidīti ciemos, lai paši savām acīm redzētu lielo Zvannieku ģimeni, plašo saimniecību un mūsu sasniegumus!

Gaidīsim Jūs ciemos!

Linda Balčūne

PĀRDOMĀM: ANDREJS MŪRNIĒKS: POLITSPĒLE PAR TAUTAS IZDZĪVOŠANU

2013. gada 30. augusts, delfi.lv

Spēle ir kultūras priekšvēstnesis. Pēc flāmu kultūrvēsturnieka Johana Heizingas domām, cilvēks ir būtne, kas spēlējas: *homo ludens*.^[i] Arī politiku nereti salīdzina ar spēli. Latvijā šobrīd notiek politspēle par tautas izdzīvošanu. Demogrāfi brīdina, ka 21. gadsimts latviešu tautai var izrādīties pēdējais. Turpmāk dažas pārdomas par ideoloģiskajām tendencēm mūsdienu sabiedrībā - postmodernās kultūras kontekstā.

Kas ir spēle?

Spēli no citām cilvēciskām izpausmēm un darbībām atšķir divas pazīmes. Pirmkārt - spēlē ir nepieciešama iztēle un zināma brīvība: rotaļīgums. Otrkārt - noteikumi, kārtība, kas piešķir spēlei jēgu.

Fantāzija ļauj mums šaha figūru kustībā iztēloties kara simulāciju, "Monopola" spēlē iedzīvoties biznesa pasaulē, teātra izrādē piedzīvot reālas dzīves pārdzīvojumu. Spēja iztēloties to, kā nav (vēl nav), atšķir cilvēku no dzīvnieka.

Iztēle paver iespēju prognozēt nākotni, plānot mērķtiecīgu darbību un realitāti atspoguļot tēlos, simbolos un zīmēs. Tieši spēja radīt citu - apziņā eksistējošu - simbolisku realitāti padara cilvēku par varenāko būtni dabā^[ii].

Tāču spēlē cilvēks sevi arī pašierobežo. Tāpat kā kultūrā. Un arī politikā.

Spēlē izvēles brīvību ierobežo noteikumi, piemēram, šahā figūras pārvietošanas noteiktā veidā, ir zināms, ko drīkst un ko nedrīkst darīt. Kas gan būtu hokejs bez noteikumiem un tiesnešiem, opera - bez skatuvisko darbību nosacītības un nerakstītajiem likumiem, sabiedrības dzīve - bez morāles?

Lai cik kaitinoši tas postmodernajam cilvēkam izklausītos, sabiedrību visciešāk vieno tieši visstriktākie un neatceļamākie aizliegumi (*tabu*). Ja kādā sabiedrībā tās *tabu* jeb aizliegumu sistēma izjūk, tad sabiedrība nonāk krīzē vai pat iznīkst, uzskatīja viens no mūsdienu socioloģijas pamatlicējiem Emils Dirkhems[[iii](#)]. Starp šiem nopietnākajiem aizliegumiem parasti ir, piemēram, incesta un citi seksuālie aizliegumi, aizliegums nogalināt vai lietot pārtikā sev līdzīgo utt. Noteikumi un aizliegumi ierobežo brīvību, lai sabiedrība izvairītos no haosa, pasargātos no bīstamām izvēlēm un iegūtu zināmu drošību. Taču mūsdienu sabiedrības noskaņojumā, ko veido plašsaziņas līdzekļi, 'aizliegums' ir nepopulārs vārds. Tieši tāpat kā jēdziens 'norma'. Varbūt tieši tādēļ padziļinās vērtību krīze un sabiedrības dezintegrācija, kas ir drauds tautas izdzīvošanai?

Politika un kultūra

Politikā (tāpat kā sabiedrības dzīvē vispār) jārēķinās ar diviem faktoriem - ar cilvēkiem raksturīgo tieksmi pēc **brīvības** un nepieciešamību pēc **kārtības**. Pirmo nosacīti var dēvēt par liberālu tendenci (ne šā vārda stingri politoloģiskajā nozīmē), otru - par konservatīvu.

Kultūrā savukārt divas svarīgākās funkcijas ir tradīciju **saglabāšana** un **jaunrade**. Jaunrade, kurai nepieciešama zināma brīvība, un noteikumos (morālē, likumos) fiksētā kārtība - abas tendences pastāv jebkurā kultūrā. Ar kultūru šajā gadījumā saprotot ne vien mākslu, bet plašāk - cilvēka pārveidoto, izkultivēto vidi un vērtību sistēmu. Jebkurai sabiedrībai nepieciešams gan pārmanot pagātnes pieredzi, gan veikt izmaiņas - attīstībai. Vienā kultūrā pārmaiņu mēdz būt mazāk, citā - vairāk. Taču neviena sabiedrība nevar pastāvēt pavisam bez kultūras, kas to saista ar pagātni. Mēs daudz lielākā mērā esam kultūras "radīti", nekā vēlamies atzīt. Piemēram, neviens cilvēks neiztiek bez valodas. Tā veido mūsu apziņas pamatu. Taču valodu mēs pārņemam un iemācāmies no saviem vecākiem, no sabiedrības. Filozofa Ludvīga Vitgenšteina ideja par dažādām 'valodspēlēm' varbūt vislabāk raksturo cilvēces pastāvēšanas būtiskāko nosacījumu[[iv](#)].

Politika ir viens no šādu valodspēļu paveidiem. Politiskās ideoloģijas mums iztēlo nākotnē iespējamu ideālu un to apsola īstenot. Vinstons Čērčils ir teicis, ka veiksmīgs politiķis spēj prognozēt, kas notiks nākamajā rītā, pēc nedēļas un pēc gada, un vienlaikus ticami paskaidrot, kāpēc viņa pareģojumi nav piepildījušies. Taču tāpat kā spēlē, līdztekus nepieciešamībai uzburt nākotnes vīziju (izvirzīt kādu augstāku virsmērķi), politikā svarīga ir prasme radīt atbilstošus noteikumus, kas palīdzētu ideālus īstenot.

Kā līdzsvarot galējības politikā?

Pretējās tendences parasti atrodas savstarpējā spriegumā. Taču tās nereti nevar iztikt viena bez otras. Gluži kā pasīvais un aktīvais princips ķīniešu *in-jaņ*zīmes simbolikā. Atšķirības ir proporcijās. Cik lielā mērā tiek ierobežota indivīda brīvība, un kā tieši dzīvi regulē noteikumi? Vai tie izpaužas kā ārēji reglamentējoši likumi un normas vai kā iekšēji - sirdsapziņā balstīti - morāli principi? Vai pakļaušanās noteikumiem ir brīvprātīga izvēle vai uzspiesta neizbēgamība? Tātad jebkura funkcionējoša politiskā sistēma būs kādā noteiktā attālumā no diviem pretpoliem - cilvēku totālas kontroles un absolūtas brīvības. Turklāt abas pretējības tīrā veidā nav iespējamās. Par totalitāro sistēmu vai anarhijas galējībām parasti šausminās, tās rāda filmās. Taču tie abi ir drīzāk teorētiski modeļi. Lai gan daži totalitāri režīmi ir sapņojuši par pilnīgu kontroli pār cilvēka apziņu, tomēr tas, par laimi, pagaidām nav izdevies. Satraukumu pēdējā laikā gan rada moderno tehnoloģiju iespējas pilnveidot izsekošanas un informācijas kontroles metodes.

Īstenībā visas ilgspējīgās politiskās sistēmas ir zināmā tuvinājumā **centram**. Pa vidu starp neierobežotu brīvību un totālu kārtību. Tādā vai citādā veidā atrastais līdzsvars var laika gaitā tomēr mainīties - jaunu pārmaiņu un izaicinājumu ietekmē. Gan sabiedrībai saistošo morālo vērtību zudums, gan citu politisko faktoru kopums var novest pie tādas sabiedrības dezintegrācijas pakāpes, ka valstis un tautas vienkārši pazūd no vēstures skatuves. Tās

asimilējas, izšķīst citu vitālāku, lielāku tautu un civilizāciju spiediena vai migrācijas rezultātā. Cits scenārijs ir norobežošanās, kas var izraisīt ilgstošu sastingumu un stagnāciju (kā tas bija Padomju Savienībā). Tāad galējības nav vēlamas.

Taču - kā zināt, cik tālu mums Latvijā būtu jāpakļaujas straujajām izmaiņām un jāintegrējas globālajās struktūrās? Vai ļaut brīvi privatizēt Latvijas dabas bagātības un uzņēmumus ārvalstu (vienalga - Rietumu vai Austrumu) pircējiem un investoriem, vai tomēr tos atstāt valsts, pašvaldību un pilsoņu īpašumā? Un ko darīt, lai strauji mainīgajā pasaulē nepazaudētu savu kultūru? Kā rīkoties, lai - līdztekus modernizācijai un iesaistei Eiropas ekonomiskajos procesos - mēs saglabātu savu identitāti, latvietību, kuras varenu manifestāciju izbaudījām nesēn notikušajos Dziesmu un deju svētkos?

Kultūras loma politiskajos procesos

Mūsdienu kultūrā dominē divas tendences. No vienas puses, pieaug dzīves veidu, attiecību formu un subkultūru daudzveidība. No otra puses, palielinās arī unifikācijas tendence, vienādošana un vienkāršošana. No apģērba vai popmūzikas vienveidības līdz pat mēģinājumiem noliegt vīrieša un sievietes bioloģisko atšķirību (unisekss, *Gender* ideoloģija[v]). Vienveidības tendence atspoguļojas arī valodas primitīvismā.

Šķietami pretējās tendences (subkultūru daudzveidība un masu kultūras unifikācija) attīstās, turklāt - abas. Un tās abas ir zināms apdraudējums lokālajām, tradicionālajām kultūrām, nacionālajai identitātei un valodai.

Kultūras un izglītības politikā svarīgi ir atrast to optimālo pozīciju, kas ļautu savu valsti, tautu un kultūru pasargāt no lībiešu un indiāņu likteņa, no asimilācijas un izšķīšanas patērētājsabiedrības rezignētajā nenoteiktībā, vienlaikus saglabājot atvērtību izmaiņām, modernizācijai un jaunradei.

Politikas atkarību no kultūras - sabiedrības vērtību un identifikāciju sistēmas - pierāda, piemēram, Rietumu un islāma sabiedrību atšķirīgās izpratnes par demokrātiju. Pēc pēdējiem notikumiem Ēģiptē un citviet Tuvajos Austrumos kļūst arvien skaidrāk: lai pastāvētu reāla demokrātija, nepieciešams zināms kultūras fons. Tur, kur tā nav, vērojama vai nu formāla demokrātijas deklarēšana, vai nedemokrātiskas, bet konkrētajai kultūrai acīmredzot atbilstošākas pārvaldes formas[vi].

Latvijas līdzšinējā sasaiste ar Eiropas klasisko kultūru deva zināmu drošību arī par demokrātijas vērtību noturību. Taču, tāpat kā tradicionālajai un klasiskajai kultūrai nepārtraukti jākonkurē ar izklaides industrijas komerciālajiem piedāvājumiem, tāpat tautas demokrātiskās tiesības uz valsts dzīves svarīgu jautājumu izlemšanu referendumos konkurē ar tendenci izlemšanu atstāt Briseles gaitenī ērtajiem mijkrēšļiem.

Valsts atbalsts gan latviešu folklorai, gan nacionālajai mākslai, gan Eiropas garīgajām tradīcijām, kas unikāli savijušās Dziesmu svētku kustībā, ir ne tikai kultūras, bet arī politiskās ilgtspējas jautājums. Ne reizi vien Latvijas vēsturē tieši koru kustībai bijusi ļoti nozīmīga loma nacionālās identitātes saglabāšanā un cīņā par demokrātiju (tostarp 20. gadsimta deviņdesmito gadu dziesmotajā revolūcijā).

Lai arī turpmāk Latvijā cilvēki varētu brīvi nodoties jaunradei, nepieciešami likumi un finansējums, kas saglabā iespēju šādām izvēlēm pastāvēt.

Tautas izdzīvošana kā politikas mērķis

Taču līdztekus kultūrpolitikai, kas rūpējas par radošo garu tautā, ir vēl viena būtiskākā problēma: pašas tautas pastāvēšana. Vai tiešām samierināsimies ar demogrāfu prognozēm, ka 2050. gadā latvieši būs minoritāte savā zemē? Vai, rūpējoties tikai par savu brīvību (aizbraukt prom, atrast jaunu darbu citā valstī, jaunu ģimeni un pilsonību), nebūsim pazaudējuši jēgu, kāpēc dzīvojam?

Piekrītot demogrāfa Ilmāra Meža satraucošajām prognozēm par situāciju darba tirgū un dzimstības samazināšanos, gribētos akcentēt kultūras dimensiju[vii]. Proti, to, kādi priekšstati postmodernajā sabiedrībā ir par valsts un indivīda attiecībām. Nereti tiek apgalvots: „Es mīlu šo zemi, bet ienīstu valsti”. Taču valsts ir ne tikai ierēdņi un politiķi, likumi, īpašumi un teritorijas, bet arī attieksmju, gaidu un priekšstatu kopums, kas valda publiskajā telpā mums pašiem par

sevi, savu lomu pasaulē, nākotni un augstākajām vērtībām. Līdztekus ekonomiskajam faktoram arvien nozīmīgāks kļūst kultūras identitātes faktors - arī politikā.

Viens no cilvēciskās identitātes aspektiem ir piederība pie lielākas kopības, ko vieno pienākumi un saistības. Savu brīvību mēs ierobežojam - pakļaujot to uzticībai savai ģimenei, tautai, valstij. Mūsdienās šādu pieķeršanos vienai kultūrai, vienai konkrētai kopībai akadēmiskās diskusijās sauc par kultūras fundamentālismu. Nereti par to pavīpsnā, nodēvē par reālai dzīvei nepiemērotu sentimentu, provinciālismu vai pēta kā etnogrāfisku reliktu. Vārds 'tradicionāls' jau tiek uzskatīts gandrīz vai par atpalcības sinonīmu. Tiek apšaubīts tradicionālās ģimenes modelis (vienas sievietes un viena vīrieša savienība).

Moderni ir būt kosmopolītam, it kā neatkarīgam indivīdam, bet īstenībā - „reklāmpaklausīgam” patērētājam. Kā teica kāds jauns politiķis - „es esmu dzimis krievs, dzīvoju Latvijā, bet vislabāk sevi jūtu kā dānis”. Protams, piederība kādai tautai vai kultūrai vien nepadara cilvēku par personību un nedod garantiju dzīves jēgas atrašanai. Tomēr gadu tūkstošus tas ir bijis cilvēka identitātes pamats un atskaites punkts. „Nekur nav tik labi kā mājās”, tā saka daudzi, kas pēc ilgāka laika atgriežas dzimtenē. Jautājums: vai viņiem būs kur atgriezties?

Cērčils ir teicis, ka pārmaiņas ir labas, ja vien tās notiek pareizajā virzienā. Šobrīd politikā trūkst VIRZIENA - skaidru mērķu! It sevišķi pēc nepopulārās, bet neizbēgamās eiro ieviešanas un atteikšanās no lata.

Ticību valstij turklāt vājina arī solījumu nepildīšana, piemēram, attieksšanās no apņemšanās samazināt iedzīvotāju ienākumu nodokli par 2 %, kas bija likumā skaidri fiksēts. Skaidrs, ka grūti ir dzīvot tādā sistēmā, kur noteikumi tiek mainīti spēles gaitā. Cilvēki tiecas pēc kārtības, prognozējamības, bet piedzīvo iepriekš pieņemto lēmumu brīvu un patvaļīgu maiņu. Un - aizbrauc.

Statistika ir nepielūdzama: cilvēku Latvijā paliek arvien mazāk.

Varbūt līdztekus visām pārējām prioritātēm, jāizvēlas viena galvenā - **tautas izdzīvošana?**

Tas nozīmē - apturēt depopulāciju! Panākt, ka Latvijā ir gan daudz maz ekonomiski izdevīgi, gan arī interesanti dzīvot un radoši izpausties. Tas, protams, nebūs motīvs, kāpēc atgriezīsies daudzi aizbraukušie, bet vismaz arguments palikt tiem, kuri dzīvojot dzimtenē vēlas kopt nacionālo kultūru un celt savu valsti.

Vissvarīgākais: jāpanāk, lai valsts reāli rūpētos par ģimenēm ar bērniem. Neapliekamā minimuma paaugstināšana par katru bērnu ģimenē - jūtami, nevis tikai par dažiem latiem! Lūk, pirmais solis tautas izdzīvošanas programmā.

Pirmais, bet ne vienīgais. Jo nepietiek palielināt tautas skaitu fiziski. Svarīgi, lai pilsoņi būtu lojāli pret valsti, cienītu valsts valodu un kultūru. Un tas savukārt ir izglītības politikas jautājums. Svarīgi ir nesamazināt to mācību priekšmetu īpatsvaru, kuru saturā ir kultūras dimensija. Līdztekus diskusijām par kopīgo mācību ilgumu pamatskolās, mācību gada pagarināšanu vai bezmaksas izglītību diemžēl tikpat kā netiek apspriests mācību saturs. Tas jāpārskata vismaz divos aspektos. Pirmkārt, vai mācību saturs atbilst modernās pasaules izaicinājumiem. Otrkārt, vai tas orientē tikai un vienīgi uz katra jaunieša individuālo attīstību, vai ietver arī valsts, tautas un ģimenes vērtību dimensiju.

Moderna mācību vide un metodes, bet tautas izdzīvošanai atbilstošs mācību saturs - galvenā izglītības prioritāte. Vispusīgi attīstītas individuālas personības, kas tomēr būtu spējīgas un motivētas vienoties kopīgai rīcībai savas valsts labā - izglītības mērķis.

Savukārt ekonomikā - līdztekus cīņām par procentu simtdaļām nodokļu politikā - atcerēsimies, kas ir to mērķis! Proti, saglabāt šo valsti, tās zemi, pilsoņus un kultūru. Nevis koncentrēties tikai uz atsevišķa indivīda vai uzņēmēja iespējām un tiesībām, bet atrast tos risinājumus, kas vērsti uz kopējo labumu. Tas nozīmē ievērot valsts, tās pamatnācijas, kā arī ģimeņu ar bērniem intereses. Pretējā gadījumā latviešu tauta var izrādīties zaudētāja - globālajā politspēlē.

Latvija pastāvēs, kamēr būs ģimenes, kamēr tauta kops savu zemi un kultūru un spēš savu brīvību īstenot mīlestībā uz savu zemi!

---

[i] Huizinga, J. Homo Ludens: A Study of the Play-Element in Culture. - Houghton Mifflin, 1973

[ii] Kasīrers, E. Apcerējums par cilvēku. Ievads kultūras filozofijā - Rīga: Intelekt, 1997

[iii] Dirkhems, E. Reliģiskās dzīves elementārfomas: Durkheim, E. The Elementary forms of Religious life. - New York: Perigee Books, 1912/1965.

[iv] Vitgenšteins, L. Lekcija par ētiku. // Sarunas - Rīga: Jaunā akadēmija, 2000, 120.-126. lpp.

[v] 36 Saeimas deputātu vēstule par „Plānu dzimumu līdztiesības īstenošanai 2012.-2014.gadam” sk.<http://www.atjaunotne.lv/articles/saeimas-deputati-pret-dzenderisma-ideologiju>, kā arī: Bērziņa, I., Bukbards, R. Dzimumu līdztiesības jeb 'dženderisma' ideoloģija Eiropas Savienībā <http://www.delfi.lv/aculiecinieks/news/sabiedriba/dzimumu-lidztiesibas-jeb-dzenderisma-ideologija-eiropas-savieniba.d?id=42820872>

[vi] Taivāns, L. Islāms un Eiropa // Sarunas VII - Rīga: Jaunā akadēmija, 2006, 154 - 162. lpp., sk. arī: Taivāns, L. Eiropa un islāms <http://www.atjaunotne.lv/articles/eiropa-un-islams>

[vii] Mežs, I. Latvieši būs mazs bariņš, kas vēlas saglabāt Dziesmu svētkus un runā nesaprotamā valodā // TVnet - 19. 08.13. sk.: http://financenet.tvnet.lv/viedokli/475325-demografs_latviesi_bus_mazs_barins_kas_velas_saglabat_dziesmu_svetkus_un_runa_nesaprotama_valoda

DAĻA MŪŽĪBĀ

*Es atspiežu plecu pret koku,
tam augums ar vēju kust.
Tā augšanas kustības loku
ar pirksgaliem varu just.*

*Es šīpojos reizē ar stāvu,
es nodrebu galotnei līdz.
Es sajūtu plūstošo strāvu,
kas modra no saknāja stīdz.*

*Man gaviļēs ietrīsas roka-
tā mūžībai pieskarties var.
Es esmu daļa no koka,
no zemes un debesīm ar.*

Fricis Dziesma

MĪLIE DRAUDZES LOCEKĻI!

Šobrīd *minimālās draudzes nodevu likmes:*

Strādājošiem: \$200 gadā, pensionāriem \$175 gadā un studentiem \$10 gadā (tikai LELBA un Apgabala nodeva)

AICINĀM UN ATGĀDINĀM ARĪ ATBALSTĪT „ZELTA VĀRTU VĒSTU” IZDOŠANU AR JŪSU ZIEDOJUMIEM

PALDIES PAR JŪSU ATBALSTU!

DRAUDZES VALDE

Prāvests Kārlis Žols: 2712 Oak Rd., Apt. 65, Walnut Creek, CA 94597, tel.(925) 788 1101, e-pasts: kazols@msn.com; karliszols@gmail.com

Priekšnieks Gvido Bergmanis: 678 Daffodil Dr., Benicia, CA 94510, tel. (707)748-0138, e-pasts: gbergsf1@aol.com

Priekšnieka vietniece Jogita Jurevska: 1116 Tapis Way, Pacifica, CA 94044, tel. (650)359-4025

Sekretāre Rasma Rekšāne: 1671 46th Ave., SanFrancisco, CA 94122, tel. (415)566-5473

Kasieris Aivars Savelis: 4107 39th Ave., Oakland, CA 94619, tel.(510)531-3865, e-pasts: aivarss@aol.com

Grāmatvede Inta Vodopals: 79 Wild Iris Road, San Geronimo, CA 94963, tel: (415) 488-4961

Dāmu komitejas vadītāja Ingrīda Skrabe: 205 University Ave., Los Gatos, CA 95030, tel.(408)395-2613

Valdes loc. Rasma Bīns: 1235 Diamond St., San Francisco, CA 94131, tel. (415) 824-9575

Sekretāra palīgs Maigonis Norāns: 12635 Indio Court, Saratoga, CA 95070, tel. (408) 252-1423, e-pasts: noransm@aol.com

Valdes loc. Anita Greenband: 443 Alberto Way, #124, Los Gatos, CA 95030, tel: (408)-656-9898

Valdes loc. Gundega Nīgale: 4976 Harmony Way, San Jose, CA 95130, tel: (408) 379-9685

Valdes loc. Kārlis Veilands: 876, West Iowa Ave., Sunnyvale, CA 94086, tel: (408)-813-7100

REVĪZIJAS KOMITEJA

Priekšsēdis Artis Salmiņš: 829 Juana Ave., San Leandro, CA 94577, tel.(510)483-5803, e-pasts: artsalmins@aol.com

Priekšsēža vietnieks Laimonis Bērziņš: 1239 Bay St., Alameda, CA 94501, tel.(510)522-1713

Sekretārs Uldis Ramāns: 1631 St. Norbert Dr., Danville, CA 94526, tel.(925)837-9552, e-pasts: auramans@sbcglobal.net

Zelta Vārtu Vēstu nesaņemšanas gadījumā lūdzam zvanīt mācītājam Kārlim Žolam

**Ziemeļkalifornijas latviešu sabiedrības
notikumu kalendārs**

OKTOBRIS

20. oktobris, svētdiena

Draudzes Bazārs pēc Pļaujas svētku dievkalpojuma

**ZK Latviešu Draudzes nams - 425 Hoffman Ave, San Francisco, CA, 94114
Telefons: 415-550-9056**

DRAUDZES NAMA LIETOŠANAS JAUTĀJUMOS ZVANIET

SALLIJAI FILICAI, TEL. 415-550-9056